

Beundrer av Gro

„Jeg har vært en beundrer av Gro Harlem Brundtland lenge. Forutsigbarhet, sammenheng og tilbake-trukken kommandopost-rolle var stort sett kjennetegnene, selv om vi var politisk uenig.

Carl I. Hagen
FrP-leder til Bergens
Tidende

POLITIKARFORAKT

Sverre Hoddevik,
Høgre sin førstekan-
didat i Sogn og
Fjordane, til Firda

– Politikerar i dag blir ofte mis-
tolka, men mykje av politikar-
forakta er vår eigen feil. Eg har
opplevd å få politisk kritikk,
men det må ein leva med. Har
vi handla etter beste evne, og
gjort det som er å gjere, må vi
likevel rekne med at nokon ikkje
er nøgde.

mening

Ungdom og sex: Hvorfor vente?

SEXDEBUT
SYNSPUNKT

Øivind Benestad
er koordinator av
ungdomskampanjen
«Verd å vente på»
og ansatt i Norges
Kristelige Student-
og Skoleungdoms-
lag

2) Mange lurer seg selv og kjø-
resten sin når de tror at de kan
finne ut om de «passer sammen»
ved å ha sex sammen. Fysisk sett
passer så å si alle mennesker av
det motsatte kjønn til hverandre.
Å passe sammen seksuelt dreier
seg jo først og fremst om tilpas-
ning. Det avgjørende spørsmålet
er dette: «Er vi så glad i hverandre
at vi er villige til å tilpasse oss og
ta hensyn til hverandre — både
seksuelt og på alle andre områder
av livet? Passer vi sammen med
våre personligheter, våre interes-
ser, våre mål for livet, vår bak-
grunn, våre vaner og uvaner, osv?»

Svarene på slike spørsmål fin-
ner man ikke ut i senga, men deri-
mot ved felles, dagligdagse opp-
levelser, og når man deler tanker,
drømmer og erfaringer med hver-
andre. Alle ektepar som har vært
gift en stund, kan også fortelle at
den seksuelle tilpasningen ofte tar
flere år. Det er ikke noe man kan
prøve ut i løpet av noen få uker
eller måneder.

Dessuten: Dersom seksuell
utprøving skulle hjelpe kjøreste-
par til å finne ut om de passer
sammen, hvorfor er det da stadig
flere skilsmisser og enda flere
oppløste samboerskap? Det er inn-
lysende at seksuell erfaring for
ekteskap eller samboerskap på
ingen måte er noen god forbe-
redelse til et stabilt samliv.

3) Mange unge brenner seg på
tidlige, eller uforpliktende, seksu-
elle erfaringer. En god del har

negative opplevelser som gir følel-
sesmessige sår det tar lang tid å
bli kvitt. Uten den trygghet, tillit
og trofasthet som ekteskapet legger
til rette for, blir sex lett noe
annet enn det har potensiale for å
være. Sex utenfor et varig og for-
pliktende forhold vil f.eks. ofte
føre til en følelse av å være på prøve,
og press om å lykkes. Å ligge
sammen trenger ikke være noe
bevis på kjørlighet. Kan det ikke
like gjerne være et tegn på egois-
me og ønske om kortvarig nytel-
se?

4) Dype seksuelle erfaringer
med forskjellige personer kan
skade evnen til å leve i troskap
mot den man gifter seg med. Vil
ikke fristelsen til å sammenligne
med tidligere seksuelle opplevel-
ser alltid ligge på lur — bevisst
eller ubevisst? Og når ekteskapet
går gjennom vanskelige perioder,
vil det ikke da være lett å huske
tilbake på tidligere partnere som i
ettertid kan virke mer spennende?
Man kan dermed lett begynne
å tenke at ektefellen egentlig ikke
er «den rette»...

5) Muligheten for å bli gravid og
få barn hører med til det å ligge
sammen. Er paret forberedt på
det? Sex dreier seg ikke bare om
de to som elsker hverandre, men
også om det nye menneskelivet de
kanskje blir foreldre til. Preven-
sjon har langt på vei gitt oss
muligheten til å kontrollere vår
fruktbarhet, men den har også
bidratt til å løsrive seksuallivet
fra sin opprinnelige sammen-
heng: et livslangt forhold mellom
to som elsker hverandre og som
vil dele alt med hverandre. Er det
ikke best både for enkeltmennes-
ker og for samfunnet når samleie
går hånd i hånd med forpliktelsen
til livslang troskap og med vilje til
å ta ansvar for eventuelle barn?

6) Dersom et kjørestepar har et
godt forhold som går i retning av
ekteskap, har de ingenting å tape
hvis de venter med å ligge sam-
men til etter bryllupet. Vil de ikke

tvært imot ha en masse å vinne:
trygghet, respekt, økt selvkon-
troll, tillit til hverandre, god sam-
vittighet osv? (Har du forresten
noen gang truffet et par som ang-
ret på at de ventet med å ha sex til
de giftet seg?) Dersom de har et
forhold som ikke ender i ekte-
skap, hva har de da å vinne på å
ligge sammen?

7) For en kristen har det avgjø-
rende betydning at Bibelen reser-
verer samleie til forpliktende og
livslange kjørlighetsforhold,
nærliggende til ekteskapet. Sex utenfor
den rammen kaller Bibelen for
hor, selv om det skjer mellom seri-
øse kjørestepar. Fotnoten til Matt
5,27 i Bibelselskapets oversettelse
er klargjørende: «I den greske
grunnteksten brukes to forskjellige
ord for å betegne brudd på
Guds vilje på det seksuelle områ-
de. Det ene betegner ekteskaps-
brudd. Det andre ordet brukes om
alle seksuelle forhold før og uten-
for ekteskapet, og dette ordet er
nå oversatt med hor. Ifølge Jesus
omfatter det sjette bud både ekte-
skapsbrudd og hor, sml. Matt
15,19 hvor begge disse ordene bru-
kes for å beskrive brudd på
budet.» Tilsammen advarer Det
nye testamente oss mot hor mer
enn 40 ganger.

Noen synes sikkert at argumen-
tene jeg nå har nevnt virker gam-
meldagse eller merkelige. Et
interessant faktum er imidlertid
at millioner av mennesker rundt
om i verden står for det samme
som «Verd å vente på». Jeg tror
faktisk at flertallet av jordens
befolkning vil være enig med oss i
at det fulle seksuelle samliv hører
hjemme i livslange og forplikten-
de kjørlighetsforhold, og ikke
mellom kjørester som har kjent
hverandre noen uker. I forhold til
Hollywood-kulturens «sannheter»
er vi håpløst akterutseilt, men det
betyr i grunnen svært lite. For
når det gjelder livets viktige
spørsmål, er de gamle sannhetene
som regel mye bedre enn de nye.

SAKSET

Flytende rente

»Jeg tror den flytende renten
vil ligge en god del lavere enn
de lange, som bestemmer de
faste rentene. Fortsatt er det
mye å tjene på å holde renten
flytende, men dette er selvsagt
forbundet med en risiko for
oppgang.

Geir Lunde

finansekspert til Aftenposten

Ønsker
holdningsendring

»Barnevernet må bli en ser-
vice-instans. En holdningsen-
dring må til, både blant ansat-
te i barnevernet og blant folk
flest, slik at barnevernet ikke
forbindes med skyld og skam.
Alt for mange tidligere barne-
vernsbarn skjuler sin fortid i
frykt for negative reaksjoner
fra omgivelsene.

Kjell Arne Berger

leder for Landsforeningen for
barnevernsbarn til Stavanger
Aftenblad

Fersk
og god
mat

»Det er
ikke noe
poeng med
billig mat i

og for seg. Det viktigste er at
maten er fersk og god. Det som
er galt er at staten skatteleg-
ger en nødvendighet som mat.
En kulturnasjon som Norge
må ikke ha skatt på nødven-
dighetsgoder som mat og hus.
De samfunn som må det, er
dårlig organisert.

Per Olaf Lundteigen

Stortingsrepresentant til
Nationen

Forvirrede syklist

»Den eneste grunnen til at det
ikke skjer flere trafikkuhell
med syklist innblandet, er
at både syklist og bilister er
så forvirret at alle opptrer for-

